

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA CURSO 2019/2020

CENTRO: IES LEIRAS PULPEIRO

CURSO: 2019-2020

MATERIAS: Xeografía e Historia, Historia do Mundo Contemporáneo, Historia de España, Historia da Arte e Xeografía de España.

DEPARTAMENTO: Xeografía e Historia

DATA: 6 de maio de 2020

INTRODUCCIÓN

Polas circunstancias especiais provocadas pola Declaración do Estado de Alarma Sanitaria, a 3ª avaliación impártese de xeito virtual con traballos e probas voluntarias para acadar mellor cualificación, ou no seu caso, aprobar e recuperar a materia pendente.

Criterios de cualificación e estándares de aprendizaxe:

Facemos unha selección dos criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe máis importantes dos impartidos na aula durante o primeiro e o segundo trimestre, que se relatan a continuación para cada un dos cursos.

En canto a cualificación, as actividades de reforzo, repaso e ampliación e as probas desenvolvidas na 3ª avaliación puntuarán positivamente e permitirán subir a cualificación final un máximo de 2 puntos sobre a nota media da 1ª e 2ª avaliación.

Recuperación: As notas dos exames de recuperación da 1ª e 2ª avaliación servirán para superar estas avaliacións con unha cualificación máxima de 5 puntos.

Competencias clave:

Tódalas competencias están vinculadas aos diferentes estándares de aprendizaxe seleccionados e todas elas foron traballadas durante todo o ESTADO DE ALARMA, no que se tivo en conta, de xeito especial, a competencia dixital e a de aprender a aprender.

Metodoloxía:

Emprégase a aula virtual e a páxina web do Instituto para a distribución de traballos, exames e actividades diversas de repaso, reforzo, recuperación e ampliación.

Ademais, úsase de forma habitual o correo electrónico e outras plataformas, como Edmodo e Webex, para a comunicación co alumnado: plantexar dúbidas, datar probas, problemas de conexión e cos programas, etc...

Información e publicidade:

Aula virtual, Web do Instituto, Correos electrónicos, plataforma edmodo, Abalar.

CURSO: 1º ESO E AGRUPAMENTOS (total 6 grupos).

Os estándares de aprendizaxe e as competencias para tódolos cursos, mantéñense como figura na Programación, contemplando as circunstancias excepcionais e as dificultades de algún sector do alumnado, que non debemos obviar.

Criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Bloque 1. O medio físico	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Coñecer o Sistema Solar e establecer as relacións entre os movementos da terra e a existencia das estacións e do día e da noite, e comprender a súa importancia na distribución dos climas e da Biota. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.1.1. Interpreta como inflúen os movementos astronómicos na distribución da radiación solar e nas zonas bioclimáticas do planeta. ▪ XHB1.1.2. Analiza un mapa de fusos horarios e diferencia zonas do planeta de similares horas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Identificar e distinguir os sistemas de representación cartográfica, en soporte analóxico e dixital, e as súas escalas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.2.1. Clasifica e distingue proxeccións, e compara unha proxección de Mercator con unha de Peters.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Analizar e identificar o mapa, e coñecer as imaxes de satélite e os seus usos principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.3.1. Clasifica e distingue tipos de imaxes de satélite e mapas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Localizar espazos xeográficos e lugares nun mapa ou imaxe de satélite, utilizando datos de coordenadas xeográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.4.1. Localiza un punto xeográfico nun planisferio e distingue os hemisferios da Terra e as súas principais características.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.4.2. Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa, utilizando datos de coordenadas xeográficas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Localizar no mapamundi físico as principais unidades do relevo mundiais, os grandes ríos e as grandes zonas climáticas, e identificar as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.5.1. Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo europeo e mundial.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Ter unha visión global do medio físico europeo e mundial, e das súas características xerais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.6.1. Localiza nun mapa físico mundial os elementos e as referencias físicas principais: mares e océanos, continentes, illas e arquipélagos máis importantes, ríos e cadeas montañosas principais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.6.2. Elabora climogramas e mapas que sitúen os climas do mundo e reflectan os elementos máis importantes.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Ser capaz de describir as peculiaridades do medio físico europeo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.7.1. Explica as características xerais do relevo europeo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Situar no mapa de Europa as unidades e os 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.8.1. Localiza no mapa as unidades e os elementos principais do relevo europeo.

<p>elementos principais do relevo continental.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Coñecer, comparar e describir os grandes conxuntos bioclimáticos que conforman o espazo xeográfico europeo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.9.1. Clasifica e localiza nun mapa os tipos de clima de Europa. ▪ XHB1.9.2. Distingue e localiza nun mapa as zonas bioclimáticas do noso continente.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Coñecer os principais espazos naturais do noso continente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.10.1. Localiza nun mapa e en imaxes de satélite de Europa os principais espazos naturais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Coñecer, describir e valorar a acción do ser humano sobre o ambiente e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11.1. Realiza procuras en medios impresos e dixitais referidas a problemas ambientais actuais, e localiza páxinas e recursos da web directamente relacionados con eles.
<p>Bloque 3. A Historia</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Recoñecer que o pasado non está "morto e enterrado", senón que determina o presente e os posibles futuros e espazos, ou inflúe neles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.1.1. Identifica elementos materiais, culturais ou ideolóxicos que son herdanza do pasado.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Identificar, nomear e clasificar fontes históricas, e explicar diferenzas entre interpretacións de fontes diversas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.2.1. Nomea e identifica catro clases de fontes históricas. ▪ XHB3.2.2. Comprende que a historia non se pode escribir sen fontes, sexan estas restos materiais ou textuais. ▪ XHB3.2.3. Compara dous relatos a distintas escalas temporais sobre as conquistas de Alexandre.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia, diferenciando períodos que facilitan o seu estudo e a súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.3.1. Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables, utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Entender que os acontecementos e os procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.4.1. Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Utilizar o vocabulario histórico e artístico con precisión, inseríndoo no contexto adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.5.1. Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Entender o proceso de hominización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.6.1. Recoñece os cambios evolutivos ata chegar á especie humana.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Datar a Prehistoria e a Idade Antiga, e distinguir a escala temporal de etapas como estas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.7.1. Distingue etapas dentro da historia antiga.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e os acontecementos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.8.1. Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.

<p>históricos máis salientables da Prehistoria e da Idade Antiga, para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.</p>	
<p>▪ B3.9. Coñecer as características da vida humana correspondentes aos dous períodos en que se divide a Prehistoria: Paleolítico e Neolítico.</p>	<p>▪ XHB3.9.1. Explica a diferenza entre os dous períodos en que se divide a prehistoria e describe as características básicas da vida en cada un.</p> <p>▪ XHB3.9.2. Analiza a transcendencia da revolución neolítica e o papel da muller nela.</p>
<p>▪ B3.10. Identificar os primeiros ritos relixiosos.</p>	<p>▪ XHB3.10.1. Recoñece as funcións dos primeiros ritos relixiosos como os da "deusa nai".</p>
<p>▪ B3.11. Coñecer algunhas características da vida humana neste período, así como o establecemento e a difusión de diferentes culturas urbanas, despois do neolítico.</p>	<p>▪ XHB3.11.1. Describe formas de organización socio-económica e política, novas ata entón, como os imperios de Mesopotamia e de Exipto.</p>
<p>▪ B3.12. Recoñecer a importancia da descuberta da escritura.</p>	<p>▪ XHB3.12.1. Diferencia entre as fontes prehistóricas (restos materiais e ágrafos) e as fontes históricas (textos).</p>

Metodoloxía

As actividades aparecen na aula virtual e/ou na páxina web do Instituto. Mantemos contacto habitual co alumnado a través de correo electrónico. Son tarefas como claves para estudar dos diferentes temas, visualización de vídeos didácticos, probas

sinxelas de repaso, probas de recuperación da 1ª e 2ª avaliación e boletíns de exercicios para o alumnado que ten pendente a materia de cursos pasados.

Criterios de cualificación

A obtención da nota final se fai mediante a observación dos traballos, as probas de recuperación e as distintas tarefas que van entregando, tanto as de repaso, reforzo como de ampliación.

Todo o que alumnado realiza durante a 3ª avaliación é buscando sempre a discriminación positiva para o alumnado.

As actividades e as probas que se fagan na 3ª avaliación puntuarán positivamente e permitirán subir a cualificación final **un máximo de 2 puntos** sobre a nota media da 1ª e 2ª avaliación.

As notas dos exames de **recuperación** da 1ª e 2ª avaliación servirán para superar estas avaliacións.

Actividades da 3ª avaliación:

TEMAS	Test	Preguntas cortas	Outras actividades	TOTAL
T. 7 PREHISTORIA	10%	10%	20%	100%
T. 8 CIV. FLUVIAIS	10%	10%		
T. 9 GRECIA	10%	10%		
T.10 ROMA	10%	10%		

Proba extraordinaria de setembro: O alumnado que non acadara o aprobado na avaliación ordinaria, realizará unha proba cos temas tratados na 1ª e 2ª Avaliación e os estándares previamente especificados e os seus criterios de avaliación.

A proba serán preguntas teóricas e tamén probas de interpretación e comprensión de fontes de información.

Avaliaranse os estándares nos que se requira un 100% de grado de consecución.

CURSO: 2º ESO (total 4 grupos)

Metodoloxía

As actividades aparecen na aula virtual e/ou na páxina web do Instituto. Mantemos contacto habitual co alumnado a través de correo electrónico. Son tarefas como claves para estudar dos diferentes temas, visualización de vídeos didácticos, probas sinxelas de repaso, probas de recuperación da 1ª e 2ª avaliación e boletíns de exercicios para o alumnado que ten pendente a materia de cursos pasados.

Criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Bloque 1. O medio físico	
<ul style="list-style-type: none">▪ B1.1. Localizar espazos xeográficos e lugares nun mapa ou nunha imaxe de satélite, utilizando datos de coordenadas xeográficas.	<ul style="list-style-type: none">▪ XHB1.1.1. Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa de España e de Galicia, utilizando datos de coordenadas xeográficas.
<ul style="list-style-type: none">▪ B1.2. Ter unha visión global do medio físico de España e de Galicia, e das súas características xerais.	<ul style="list-style-type: none">▪ XHB1.2.1. Enumera e describe as peculiaridades do medio físico español e galego.
<ul style="list-style-type: none">▪ B1.3. Situar no mapa de España as unidades e os elementos principais do relevo peninsular, así como os grandes conxuntos ou espazos bioclimáticos.	<ul style="list-style-type: none">▪ XHB1.3.1. Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo español.
	<ul style="list-style-type: none">▪ XHB1.3.2. Describe as unidades de relevo con axuda do mapa físico de España.
<ul style="list-style-type: none">▪ B1.4. Situar no mapa de Galicia as unidades e os elementos principais do relevo, así como os grandes conxuntos ou espazos bioclimáticos.	<ul style="list-style-type: none">▪ XHB1.4.1. Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo galego.
	<ul style="list-style-type: none">▪ XHB1.4.2. Describe as unidades de relevo con axuda do mapa físico de Galicia.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Coñecer e describir os grandes conxuntos bioclimáticos que conforman o espazo xeográfico español e galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.5.1. Localiza nun mapa os grandes conxuntos ou espazos bioclimáticos de España.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.5.2. Analiza e compara as zonas bioclimáticas españolas utilizando gráficos e imaxes.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.5.3. Localiza nun mapa os espazos bioclimáticos de Galicia.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Coñecer os principais espazos naturais de España e de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.6.1. Distingue e localiza nun mapa as paisaxes de España e de Galicia.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Coñecer, describir e valorar a acción do ser humano sobre o ambiente español e galego, e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.7.1. Realiza procuras en medios impresos e dixitais referidas a problemas ambientais actuais en España e en Galicia, e localiza páxinas e recursos da web directamente relacionados con eles.
<p>Bloque 2. O espazo humano</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Comentar a información en mapas do mundo sobre a densidade de poboación e as migracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.1.1. Localiza no mapa mundial os continentes e as áreas máis densamente poboadas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.1.2. Explica o impacto das ondas migratorias nos países de orixe e nos de acollemento.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Analizar a poboación europea no relativo á súa distribución, evolución e dinámica, e ás súas migracións e políticas de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.2.1. Explica as características da poboación europea.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.2.2. Compara entre países a poboación europea segundo a súa distribución, a súa evolución e a súa dinámica.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Analizar as características da poboación española, a súa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.3.1. Explica a pirámide de poboación de España e das súas comunidades autónomas.

<p>distribución, dinámica e evolución, e os movementos migratorios.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.3.2. Analiza en distintos medios os movementos migratorios nas últimas tres décadas en España.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Analiza as características da poboación de Galicia, a súa distribución, dinámica e evolución, e os movementos migratorios 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.4.1. Coñece o proceso da emigración galega, as súas etapas e os destinos principais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Sinalar nun mapamundi as grandes áreas urbanas, e identificar e comentar o papel das cidades mundiais como dinamizadoras da economía das súas rexións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.5.1. Realiza un gráfico con datos da evolución do crecemento da poboación urbana no mundo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.5.2. Sitúa no mapa do mundo as vinte cidades máis poboadas, di a que país pertencen e explica a súa posición económica.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Comprender o proceso de urbanización, os seus proles e os seus contras en Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.6.1. Resume elementos que diferencien o urbano e o rural en Europa.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.6.2. Distingue os tipos de cidades do noso continente.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Recoñecer as características das cidades españolas e galegas, e as formas de ocupación do espazo urbano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.7.1. Interpreta textos que expliquen as características das cidades de España e de Galicia, axudándose de internet ou de medios de comunicación escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Coñecer os principais espazos naturais protexidos a nivel peninsular e insular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.8.1. Sitúa os parques naturais españois nun mapa, e explica a situación actual dalgúns deles.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.8.2. Elabora gráficos de distinto tipo (lineais, de barra e de sectores) en soportes virtuais ou analóxicos, que reflectan información económica e demográfica de países ou áreas

	xeográficas a partir dos datos elixidos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Identificar as principais paisaxes humanizadas españolas e galegas, e identificalas por comunidades autónomas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.9.1. Clasifica as principais paisaxes humanizadas españolas a través de imaxes.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Coñecer e analizar os problemas e os retos ambientais que afronta España, a súa orixe e as posibles vías para afrontar estes problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.10.1. Compara paisaxes humanizadas españolas segundo a súa actividade económica.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Recoñecer que o pasado non está "morto e enterrado", senón que determina o presente e os posibles futuros e espazos, ou inflúe neles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.1.1. Identifica elementos materiais, culturais ou ideolóxicos que son herdanza do pasado.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Identificar, nomear e clasificar fontes históricas, e explicar diferenzas entre interpretacións de fontes diversas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.2.1. Nomea e identifica catro clases de fontes históricas. ▪ XHB3.2.2. Comprende que a historia non se pode escribir sen fontes, xa sexan estas restos materiais ou textuais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia, diferenciando períodos que facilitan o seu estudo e a súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.3.1. Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables, utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade. ▪ XHB3.3.2. Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Entender que os acontecementos e os procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.4.1. Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Utilizar o vocabulario histórico e artístico con precisión, inseríndoo no contexto adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.5.1. Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Caracterizar a alta Idade Media en Europa e recoñecer a dificultade da falta de fontes históricas neste período. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.6.1. Utiliza as fontes históricas e entende os límites do que se pode escribir sobre o pasado.
<p>B3.7. Describir a nova situación económica, social e política dos reinos xermánicos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.7.1. Compara as formas de vida (en diversos aspectos) do Imperio Romano coas dos reinos xermánicos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Explicar a organización feudal e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.8.1. Caracteriza a sociedade feudal e as relacións entre señores e campesiños.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Analizar a evolución dos reinos cristiáns e musulmáns, nos seus aspectos socioeconómicos, políticos e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.9.1. Comprende as orixes do Islam e o seu alcance posterior.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.9.2. Explica a importancia de Al-Andalus na Idade Media.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Entender o proceso das conquistas e a repoboación dos reinos cristiáns na Península Ibérica e as súas relacións con Al-Andalus. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.10.1. Interpreta mapas que describen os procesos de conquista e repoboación cristiáns na Península Ibérica.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.10.2. Explica a importancia do Camiño de Santiago.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Entender o concepto de crise e as súas consecuencias económicas e sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.11.1. Comprende o impacto dunha crise demográfica e económica nas sociedades medievais europeas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Comprender as características e as funcións da arte na Idade Media. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.12.1. Describe características da arte románica, gótica e islámica.

Criterios de cualificación

A obtención da nota final se fai mediante a observación dos traballos, as probas de recuperación e as distintas tarefas que van entregando, tanto as de repaso, reforzo como de ampliación.

Todo o que alumnado realiza durante a 3ª avaliación é buscando sempre a discriminación positiva para o alumnado.

As actividades e as probas que se fagan na 3ª avaliación puntuarán positivamente e permitirán subir a cualificación final **un máximo de 2 puntos** sobre a nota media da 1ª e 2ª avaliación.

As notas dos exames de **recuperación** da 1ª e 2ª avaliación servirán para superar estas avaliacións.

Actividades da 3ª avaliación:

TEMAS	Test	Preguntas cortas	Outras actividades	TOTAL
T. 5 ALÁNDALUS	10%	10%	30%	100%
T.6 OS REINOS CRISTIANOS	10%	10%	30%	

PROBA EXTRAORDINARIA DE Setembro: O alumnado que non acadara o aprobado na avaliación ordinaria, realizará unha proba cos temas tratados na 1ª e 2ª Avaliación.

A proba serán preguntas teóricas e tamén probas de interpretación e comprensión de fontes de información.

Avaliaranse os estándares nos que se requira un 100% de grado de consecución.

CURSO: 3º ESO (total 4 grupos)

Estandares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Os estándares de aprendizaxe e as competencias para tódolos cursos, mantéñense como figura na Programación, contemplando as circunstancias excepcionais e as dificultades de algún sector do alumnado, que non debemos obviar.

Relación de criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe imprescindibles:

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Bloque 1. O medio físico	
▪ B1.1. Localizar e interpretar espazos xeográficos e lugares nun mapa ou imaxe satélite	▪ XHB1.1.1. Clasifica e distingue tipos de mapas e imaxes satélite.
	▪ XHB1.1.2. Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa utilizando datos de coordenadas xeográficas.
	▪ XHB1.1.3. Coñece e interpreta os tipos mapas temáticos
Bloque 2. O espazo humano	
▪ B2.1. Coñecer a organización administrativa e territorial de España.	▪ XHB2.1.1. Distingue nun mapa político a distribución territorial de España: comunidades autónomas, capitais, provincias e illas.
▪ B2.2. Analizar os datos do peso do sector terciario dun país fronte aos do sector primario e secundario, e extraer conclusións.	▪ XHB2.2.1. Compara a poboación activa de cada sector en diversos países e analiza o grao de desenvolvemento que amosan estes datos.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Recoñecer as actividades económicas que se realizan en Europa nos tres sectores, identificando distintas políticas económicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.3.1. Diferencia os sectores económicos europeos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Coñecer as características de diversos tipos de sistemas económicos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.4.1. Diferencia aspectos concretos e a súa interrelación dentro dun sistema económico.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Entender a idea de desenvolvemento sustentable e as súas implicacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.5.1. Define o desenvolvemento sustentable e describe conceptos clave relacionados con el.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Localizar os recursos agrarios e naturais no mapa mundial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.6.1. Sitúa no mapa as principais zonas cerealistas, como exemplo de recurso agrario no mundo, e as máis importantes masas forestais do mundo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.6.2. Localiza e identifica nun mapa as principais zonas produtoras de minerais no mundo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.6.3. Localiza e identifica nun mapa as principais zonas produtoras e consumidoras de enerxía no mundo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.6.4. Identifica e nomea algunhas enerxías alternativas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Explica e localiza os tipos de pesca e os seus problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.7.1. Procura información sobre a sobreexplotación dos caladoiros de pesca, usando recursos impresos e dixitais.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Explicar a distribución desigual das rexións industrializadas no mundo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.8.1. Localiza nun mapa os países máis industrializados do mundo, a través de lendas e símbolos adecuados.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Analizar o impacto dos medios de transporte no seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.9.1. Traza sobre un mapamundi o itinerario que segue un produto agrario e outro gandeiro desde a súa colleita ata o seu consumo en zonas afastadas, e extrae conclusións.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Entender os fluxos e os bloques comerciais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.10.1. Define os indicadores que miden os intercambios económicos dun país.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.10.2. Describe as características do comercio internacional na actualidade.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.10.3. Enumera as características dos bloques comerciais e as razóns polas que se constitúen.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Analizar o desenvolvemento do turismo e a súa importancia económica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.11.1. Identifica os tipos de turismo e os seus efectos
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.11.2. Valora a importancia do turismo na economía española e galega.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Analizar gráficos de barras por países e textos onde se reflictan os niveis de consumo, o comercio desigual e a débeda externa entre 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.12.1. Comparar as características do consumo interior de países como Brasil e Francia.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.12.2. Crea mapas conceptuais, usando recursos impresos e dixitais, para explicar o funcionamento do comercio, e sinala os organismos que agrupan as zonas comerciais.

países en desenvolvemento e os desenvolvidos.	<ul style="list-style-type: none"> XHB2.12.3. Describe o funcionamento dos intercambios a nivel internacional, utilizando mapas temáticos e gráficos nos que se reflectan as liñas de intercambio.
	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Relacionar áreas de conflito bélico no mundo con factores económicos.
<ul style="list-style-type: none"> XHB2.13.2. Sinala áreas de conflito bélico no mapamundi e relaciónaaas con factores económicos. 	

- XHB2.1 medidas p pobreza.

Metodoloxía

As actividades aparecen na aula virtual e/ou na páxina web do Instituto. Mantemos contacto habitual co alumnado a través de correo electrónico. Son tarefas como claves para estudar dos diferentes temas, visualización de vídeos didácticos, probas sinxelas de repaso, probas de recuperación da 1ª e 2ª avaliación e boletíns de exercicios para o alumnado que ten pendente a materia de cursos pasados.

Criterios de cualificación

A obtención da nota final se fai mediante a observación dos traballos, as probas de recuperación e as distintas tarefas que van entregando, tanto as de repaso, reforzo como de ampliación.

Todo o que alumnado realiza durante a 3ª avaliación é buscando sempre a discriminación positiva para o alumnado.

As actividades e as probas que se fagan na 3ª avaliación puntuarán positivamente e permitirán subir a cualificación final **un máximo de 2 puntos** sobre a nota media da 1ª e 2ª avaliación.

As notas dos exames de **recuperación** da 1ª e 2ª avaliación servirán para superar estas avaliacións.

Actividades da 3ª avaliación:

TEMAS	Test	Preguntas cortas	Comentarios	TOTAL
T. 5	10%	10%	10%	

T.6	10%	10%		100%
T.7	10%	10%	10%	
T.8	10%	10%		

Dos temas de Historia faranse exámenes que non serán obrigatorios.

Setembro: O alumnado que non acadara o aprobado na avaliación ordinaria, realizará unha proba cos temas tratados na 1ª e 2ª Avaliación.

A proba serán preguntas teóricas e tamén probas de interpretación e comprensión de fontes de información.

Avaliaranse os estándares nos que se requira un 100% de grado de consecución.

CURSO: 4º ESO

Estandares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Os estándares de aprendizaxe e as competencias para tódolos cursos, mantéñense como figura na Programación, contemplando as circunstancias excepcionais e as dificultades de algún sector do alumnado, que non debemos obviar.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Bloque 1. O século XVIII en Europa ata 1789	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Explicar as características do Antigo Réxime nos seus sentidos político, social e económico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.1.1. Establece, a través da análise de textos, a diferenza entre o Absolutismo e o Parlamentarismo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.1.2. Distingue conceptos históricos como Antigo Réxime e Ilustración.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Coñecer o alcance da Ilustración como novo movemento 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.2.1. Describe as características da cultura da Ilustración e as implicacións que ten nalgúns monarquías.

cultural e social en Europa e en América.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Coñecer os avances da Revolución Científica desde os séculos XVII e XVIII. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB1.3.1. Aprecia os avances científicos e a súa aplicación á vida diaria, e contextualiza o papel dos científicos na súa propia época. ▪ XHB1.3.2. Comprende as implicacións do empiricismo e o método científico nunha variedade de áreas.
Bloque 2. A era das revolucións liberais	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Comprender o alcance e as limitacións dos procesos revolucionarios dos séculos XVIII e XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.1.1. Sopesa as razóns dos revolucionarios para actuar como o fixeron. ▪ XHB2.1.2. Recoñece, mediante a análise de fontes de diversas épocas, o valor destas non só como información senón tamén como evidencia para os/as historiadores/as.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Identificar os principais feitos das revolucións liberais burguesas en Europa e América nos séculos XVIII e XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB2.2.1. Redacta unha narrativa sintética cos principais feitos dalgunha das revolucións burguesas da primeira metade do século XIX, acudindo a explicacións causais, e sinala os proles e os contras. ▪ XHB2.2.2. Redacta unha narrativa sintética cos principais feitos dalgunha das revolucións burguesas do século XVIII, acudindo a explicacións causais, e indica os proles e os contras. ▪ XHB2.2.3. Discute as implicacións da violencia empregando diversos tipos de fontes.
Bloque 3. A Revolución Industrial	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Describir os feitos salientables da Revolución Industrial e o seu encadeamento causal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.1.1. Analiza os proles e os contras da primeira Revolución Industrial en Inglaterra.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Analizar as vantaxes e os inconvenientes de ser un país pioneiro nos cambios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.2.1. Analiza e compara a industrialización de diferentes países de Europa, América e Asia, nas súas distintas escalas temporais e xeográficas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.2.1. Compara o proceso de industrialización en Inglaterra e nos países nórdicos.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Entender o concepto de progreso, e os sacrificios e os avances que leva consigo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.3.1. Explica a situación laboral feminina e infantil nas cidades industriais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Analizar a evolución dos cambios económicos en España e en Galicia, a raíz da industrialización parcial do país. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.4.1. Especifica algunhas repercusións políticas como consecuencia dos cambios económicos en España.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Coñecer os principais avances científicos e tecnolóxicos do século XIX, e a súa relación coas revolucións industriais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB3.5.1. Elabora un eixe cronolóxico, diacrónico e sincrónico, cos principais avances científicos e tecnolóxicos do século XIX.

Bloque 4. O Imperialismo do século XIX e a I Guerra Mundial

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Identificar as potencias imperialistas e a repartición de poder económico e político no mundo no derradeiro cuarto do século XIX e no principio do XX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB4.1.1. Explica razoadamente que o concepto imperialismo reflicte unha realidade que influirá na xeopolítica mundial e nas relacións económicas transnacionais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB4.1.2. Elabora discusións sobre eurocentrismo e a globalización.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Establecer xerarquías causais (aspecto e escala temporal) da evolución do imperialismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB4.2.1. Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Coñecer os principais acontecementos da Gran Guerra, as súas interconexións coa Revolución Rusa e as consecuencias dos tratados de Versalles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB4.3.1. Diferencia os acontecementos dos procesos, nunha explicación histórica, da I Guerra Mundial.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB4.3.2. Analiza o novo mapa político de Europa.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB4.3.3. Describe a derrota de Alemaña desde a súa propia perspectiva e desde a dos aliados.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Esquematzar a orixe, o desenvolvemento e as consecuencias da Revolución Rusa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB4.4.1. Contrasta algunhas interpretacións do alcance da Revolución Rusa na súa época e na actualidade.

Bloque 5. A época de entreguerras (1919-1945)	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Coñecer e comprender os acontecementos, os feitos e os procesos máis importantes do período de entreguerras, e a súa conexión co presente, e estudar a xerarquía causal nas explicacións históricas sobre esta época. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB5.1.1. Analiza interpretacións diversas de fontes históricas e historiográficas de distinta procedencia.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB5.1.2. Relaciona algunhas cuestións concretas do pasado co presente e as posibilidades do futuro, como o alcance das crises financeiras de 1929 e de 2008.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB5.1.3. Discute as circunstancias da loita polo sufraxio da muller.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Analizar as causas do auxe dos fascismos en Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB5.2.1. Explica diversos factores que fixeron posible o auxe do fascismo en Europa.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Coñecer as tensións que levaron en España á proclamación da II República e ao estoupido da Guerra Civil 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB5.3.1. Explica as principais reformas durante a II República española, e reaccións a elas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB5.3.2. Explica as causas da Guerra Civil española no contexto europeo e internacional.

Metodoloxía

As actividades aparecen na aula virtual e/ou na páxina web do Instituto. Mantemos contacto habitual co alumnado a través de correo electrónico. Son tarefas como claves para estudar dos diferentes temas, visualización de vídeos didácticos, probas sinxelas de repaso, probas de recuperación da 1ª e 2ª avaliación e boletíns de exercicios para o alumnado que ten pendente a materia de cursos pasados.

Criterios de cualificación

A obtención da nota final se fai mediante a observación dos traballos, as probas de recuperación e as distintas tarefas que van entregando, tanto as de repaso, reforzo como de ampliación.

Todo o que alumnado realiza durante a 3ª avaliación é buscando sempre a discriminación positiva para o alumnado.

As actividades e as probas que se fagan na 3ª avaliación puntuarán positivamente e permitirán subir a cualificación final **un máximo de 2 puntos** sobre a nota media da 1ª e 2ª avaliación.

As notas dos exames de **recuperación** da 1ª e 2ª avaliación servirán para superar estas avaliacións.

Actividades da 3ª avaliación:

TEMAS	Test	Preguntas cortas	Comentarios	TOTAL
SEGUNDA GUERRA MUNDIAL	10%	10%	30%	50%
GUERRA FRÍA	10%	10%	30%	50%

Proba de Setembro: O alumnado que non acadara o aprobado na avaliación ordinaria, realizará unha proba cos temas tratados na 1ª e 2ª Avaliación.

A proba serán preguntas teóricas e tamén probas de interpretación e comprensión de fontes de información.

Avaliaranse os estándares nos que se requira un 100% de grado de consecución.

CURSO: 1º DE BACHARELATO

Metodoloxía: A través da aula **virtual** e a plataforma **edmodo** proporciónase ao alumnado de 1º de bacharelato materiais para traballar sobre a Descolonización e a Evolución dos bloques: Test, preguntas curtas, verdadeiro falso, comentarios de texto e comentarios de mapas.

Criterios de avaliación e Estándares de aprendizaxe avaliáveis

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Bloque 1. O Antigo Réxime	
▪ B1.1. Definir e esquematizar os trazos do Antigo Réxime, describindo os seus aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais e culturais, utilizando diferentes tipos de diagramas.	▪ HMCB1.1.1. Extrae os trazos do Antigo Réxime dun texto proposto que os conteña.
	▪ HMCB1.1.2. Obtén e selecciona información escrita e gráfica relevante, utilizando fontes primarias ou secundarias, relativa ao Antigo Réxime.
	▪ HMCB1.1.3. Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais e culturais.
	▪ HMCB1.1.4. Elabora mapas conceptuais que explican os trazos característicos do Antigo Réxime.
▪ B1.2. Distinguir as transformacións no Antigo Réxime enumerar as que	▪ HMCB1.2.1. Explica as transformacións do Antigo Réxime que afectan a economía, a poboación e a sociedade.

<p>afectan a economía, a poboación e a sociedade.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB1.2.2. Analiza a evolución dos trazos do Antigo Réxime do século XVII e o século XVIII.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Explicar o parlamentarismo inglés do século XVII resumindo as características esenciais do sistema e valorando o papel das revolucións para alcanzar as transformacións necesarias para logralo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB1.3.1. Describe as características do parlamentarismo inglés a partir de fontes históricas. ▪ HMCB1.3.2. Distingue as revolucións inglesas do século XVII como formas que promoven o cambio político do Antigo Réxime.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Relacionar as ideas da Ilustración co Liberalismo de comezo do século XIX, establecendo elementos de coincidencia entre ambas as ideoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB1.4.1. Enumera e describe as ideas da Ilustración e as do Liberalismo de comezos do século XIX. ▪ HMCB1.4.2. Establece as semellanzas e AS diferenzas entre as ideas da Ilustración e o Liberalismo de comezos do século XIX.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Describir as relacións internacionais do Antigo Réxime demostrando a idea de equilibrio europeo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB1.5.1. Sitúa en mapas de Europa os países ou reinos en función dos conflitos en que interveñen.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Diferenciar manifestacións artísticas do Antigo Réxime e seleccionar as obras máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB1.6.1. Distingue e caracteriza obras de arte do Rococó.
<p>Bloque 2. As revolucións industriais e as súas consecuencias sociais</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Obter información que permita explicar as revolucións industriais do século XIX, seleccionándoa das fontes bibliográficas ou en liña nas que se ache dispoñible. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB2.1.1. Identifica as causas da primeira Revolución Industrial.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Describir as Revolucións Industriais do século XIX e establecer os seus trazos característicos e as súas consecuencias sociais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB2.2.1. Explica razoadamente a evolución cara á segunda Revolución Industrial.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB2.2.2. Analiza comparativa e esquematicamente as dúas revolucións industriais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Enumerar os países que iniciaron a industrialización, localizalos adecuadamente e establecer as rexións onde se produce ese avance. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB2.3.1. Localiza nun mapa os países industrializados e as súas rexións industriais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB2.3.2. Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB2.3.3. Debate en torno ao éxito ou o fracaso da industrialización en España e en Galicia.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Identificar os cambios nos transportes, na agricultura e na poboación que influíron ou foron consecuencia da Revolución Industrial do século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB2.4.1. Sinala os cambios sociais máis relevantes do século XIX asociándoos ao proceso da Revolución Industrial.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB2.4.2. Describe a partir dun plano a cidade industrial británica.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB2.4.3. Identifica en imaxes os elementos propios da vida nunha cidade industrial do século XIX.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB2.4.4. Comenta mapas que expliquen a evolución da extensión das redes de transporte: ferrocarril, estradas e canles.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Analizar e seleccionar ideas que identifiquen as características da economía industrial e do liberalismo económico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB2.5.1. Explica as causas e consecuencias das crises económicas e as súas posibles solucións a partir de fontes históricas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Coñecer as correntes de pensamento que pretenden mellorar a situación da clase obreira do século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB2.6.1. Compara as correntes de pensamento social da época da Revolución Industrial: socialismo utópico, socialismo científico e anarquismo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB2.6.2. Distingue e explica as características dos tipos de asociacionismo obreiro.
<p>Bloque 3. A crise do Antigo Réxime</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Analizar a evolución política, económica, social, cultural e de pensamento que caracteriza a primeira metade do século XIX, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB3.1.1. Realiza eixes cronolóxicos que inclúan diacronía e sincronía dos acontecementos da primeira metade do século XIX.

<p>distinguindo os feitos, os personaxes e os símbolos, e encadrándoos en cada variable analizada.</p>	
<p>▪ B3.2. Describir as causas e o desenvolvemento da independencia de Estados Unidos, e establecer as causas máis inmediatas e as etapas da independencia.</p>	<p>▪ HMCB3.2.1. Identifica xerarquías causais na guerra de independencia dos Estados Unidos a partir de fontes historiográficas.</p>
<p>▪ B3.3. Explicar, a partir de información obtida en internet, a Revolución Francesa de 1789, incluíndo cada idea obtida nas causas, no desenvolvemento e nas consecuencias.</p>	<p>▪ HMCB3.3.1. Explica as causas da Revolución Francesa de 1789.</p>
	<p>▪ HMCB3.3.2. Explica esquematicamente o desenvolvemento da Revolución Francesa.</p>
<p>▪ B3.4. Identificar o Imperio Napoleónico, localizar a súa expansión europea e establecer as súas consecuencias.</p>	<p>▪ HMCB3.4.1. Identifica nun mapa histórico a extensión do Imperio Napoleónico.</p>
<p>▪ B3.5. Analizar a transcendencia para Europa do Congreso de Viena e a restauración do absolutismo, e identificar as súas consecuencias para os países implicados.</p>	<p>▪ HMCB3.5.1. Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena, e relaciónas coas súas consecuencias.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Identificar as revolucións burguesas de 1820, 1830 e 1848, e relacionar as súas causas e o seu desenvolvemento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB3.6.1. Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Coñecer o proceso de Unificación de Italia e Alemaña, obtendo o seu desenvolvemento a partir da análise de fontes gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB3.7.1. Describe e explica a unificación de Italia e a de Alemaña a partir de fontes gráficas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Descubrir as manifestacións artísticas de comezos do século XIX, obtendo información de medios bibliográficos ou de internet e presentándoa adecuadamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB3.8.1. Establece as características propias da pintura, a escultura e a arquitectura do Neoclasicismo e o Romanticismo a partir de fontes gráficas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Analizar utilizando fontes gráficas a independencia de Hispanoamérica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB3.9.1. Realiza un friso cronolóxico explicativo da independencia das colonias hispanoamericanas ao comezo do século XIX.
<p>Bloque 4. A dominación europea do mundo e a I Guerra Mundial</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Describir as transformacións e os conflitos xurdidos a finais do século XIX e comezos do século XX, e distinguir o seu desenvolvemento e os 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB4.1.1. Realiza un diagrama en que se expliquen as cadeas causais e os procesos dentro do período de finais do século XIX e comezos do XX.

<p>factores desencadeadores.</p>	
<p>▪ B4.2. Analizar a evolución política, social e económica dos principais países europeos, ademais de Xapón e os Estados Unidos a finais do século XIX, e presentar información que explique tales feitos.</p>	<p>▪ HMCB4.2.1. Elabora un eixe cronolóxico con feitos que explican a evolución durante a segunda metade do século XIX de Inglaterra, Francia, Alemaña, o Imperio Austrohúngaro, Rusia, os Estados Unidos e Xapón.</p> <p>▪ HMCB4.2.2. Explica a partir de imaxes as características que permiten identificar a Inglaterra vitoriana.</p> <p>▪ HMCB4.2.3. Analiza textos relativos á época de Napoleón III en Francia.</p> <p>▪ HMCB4.2.4. Identifica e explica razoadamente os feitos que converten Alemaña nunha potencia europea durante o mandato de Bismarck.</p>
<p>▪ B4.3. Describir a expansión imperialista de europeos, xaponeses e estadounidenses a finais do século XIX, e establecer as súas consecuencias.</p>	<p>▪ HMCB4.3.1. Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da segunda metade do século XIX.</p> <p>▪ HMCB4.3.2. Localiza nun mapamundi as colonias das potencias imperialistas.</p> <p>▪ HMCB4.3.3. Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914.</p>
<p>▪ B4.4. Comparar sinteticamente os sistemas de alianzas do período da Paz Armada.</p>	<p>▪ HMCB4.4.1. Describe as alianzas dos países máis destacados durante a Paz Armada.</p>
<p>▪ B4.5. Distinguir os acontecementos que conducen á declaración das hostilidades da I Guerra Mundial, e desenvolver as súas</p>	<p>▪ HMCB4.5.1. Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial.</p> <p>▪ HMCB4.5.2. Comenta símbolos conmemorativos vinculados á I Guerra Mundial.</p>

<p>etapas e as súas consecuencias.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB4.5.3. Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB4.5.4. Extrae conclusións de gráficos e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.
<p>Bloque 5. O período de entreguerras, a II Guerra Mundial e as súas consecuencias</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Recoñecer as características do período de Entreguerras inseríndoas nos correspondentes aspectos políticos, económicos, sociais ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.1.1. Explica as características do período de Entreguerras a partir de manifestacións artísticas e culturais de comezos do século XX.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Esquematizar o desenvolvemento da Revolución Rusa de 1917 recoñecendo as súas etapas e os seus protagonistas máis significativos, e establecer as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.2.1. Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.2.2. Compara a Revolución Rusa de febreiro de 1917 coa de outubro de 1917.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Identificar os tratados de paz da I Guerra Mundial e establecer como unha consecuencia o xurdimento da Sociedade de Nacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.3.1. Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.3.2. Analiza o papel que xoga a Sociedade de Nacións nas relacións internacionais, a partir de fontes históricas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Explicar a Gran Depresión e describir os factores desencadeadores e as 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.4.1. Interpreta imaxes da Gran Depresión.

<p>súas influencias na vida cotiá.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.4.2. Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Recoñecer a transcendencia dos fascismos europeos como ideoloxías que conduciron ao desencadeamento de conflitos no panorama europeo do momento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.5.1. Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.5.2. Distingue símbolos dos fascismos europeos da primeira metade do século XX.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Comprender as relacións internacionais no período de entreguerras como elementos importantes das causas da II Guerra Mundial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.5.3. Analiza a partir de fontes contrapostas as relacións internacionais anteriores ao estoupido da II Guerra Mundial.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Identificar e explicar as desencadeadores da II Guerra Mundial, así como os feitos máis característicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.7.1. Identifica e explica as causas desencadeadores da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.8. Establecer as etapas do desenvolvemento da II Guerra Mundial, distinguindo as que afectaron a Europa e as que afectaron aos Estados Unidos e a Xapón. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.8.1. Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea como na guerra do Pacífico.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.8.2. Analiza o desenvolvemento da II Guerra Mundial a partir de mapas históricos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.9. Analizar o papel da guerra mundial como elemento de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB5.9.1. Describe as consecuencias da II Guerra Mundial.

<p>transformación da vida cotiá.</p>	
<p>▪ B5.10. Entender o contexto en que se desenvolveu o Holocausto na guerra europea e as súas consecuencias.</p>	<p>▪ HMCB5.10.1. Analiza imaxes que explican o Holocausto levado a cabo pola Alemaña nazi.</p> <p>▪ HMCB5.10.2. Recoñece a significación do Holocausto na historia mundial.</p>
<p>▪ B5.11. Obter e seleccionar información escrita e gráfica relevante, utilizando fontes primarias ou secundarias, relativa á posguerra.</p>	<p>▪ HMCB5.11.1. Sintetiza textos que explican a intervención da ONU nas relacións internacionais e nos asuntos de descolonización.</p>
<p>Bloque 6. Evolución de dous mundos diferentes e os seus enfrontamentos</p>	
<p>▪ B6.1. Describir os feitos políticos, económicos, sociais e culturais que explican o xurdimento dos dous bloques antagónicos, clasificándoos e presentándoos adecuadamente.</p>	<p>▪ HMCB6.1.1. Localiza nun mapa os países que formaban os bloques comunista e capitalista.</p>
<p>▪ B6.2. Interpretar a Guerra Fría, a coexistencia pacífica e a distensión, e as súas consecuencias, e establecer acontecementos que exemplifiquen cada unha destas etapas</p>	<p>▪ HMCB6.2.1. Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría a partir dun mapa histórico.</p>

das relacións internacionais.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.3. Distinguir feitos que explican o enfrontamento entre os bloques comunista e capitalista, revisando as novas dos medios de comunicación da época. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB6.3.1. Selecciona símbolos e imaxes que se identifiquen co mundo capitalista e o mundo comunista.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB6.3.2. Extrae conclusións dos textos, imaxes, mapas e gráficas que expliquen a evolución de ambos os bloques enfrontados na Guerra Fría, e sinala a que bloque pertence e algúns motivos que explican esa pertenza.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.4. Comparar e analizar o modelo capitalista co comunista desde os puntos de vista político, social, económico e cultural, e exemplificar coa selección de feitos que durante este período afectan as dúas grandes superpotencias: a URSS e os Estados Unidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB6.4.1. Explica algunhas características da economía capitalista a partir de gráficas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB6.4.2. Explica algunhas características da economía comunista a partir de gráficos.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB6.4.3. Establece razoadamente e comparativamente as diferenzas entre o mundo capitalista e o comunista.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HMCB6.4.4. Identifica formas políticas do mundo occidental e do mundo comunista.

Criterios de Cualificación:

A obtención da nota final será a media aritmética da 1ª e a 2ª.

As actividades e as probas de repaso, reforzo e ampliación que se fagan na 3ª avaliación puntuarán positivamente e permitirán subir a cualificación final **un máximo de 2 puntos** sobre a nota media da 1ª e 2ª avaliación.

As notas dos exames de **recuperación** da 1ª e 2ª avaliación servirán para superar estas avaliacións.

(A recuperación da 1ª e 2ª avaliación farase a partir do 9 de xuño mediante exame presencial, se fora posible ou online se as circunstancias non permiten o acceso ao instituto).

ACTIVIDADES E PONDERACIÓN

TEMAS	Test	Preguntas cortas	Comentarios	TOTAL
DESCOLONIZACIÓN	10%	10%	30%	50%
EVOLUCIÓN DOS BLOQUES	10%	10%	30%	50%

Proba de Setembro: O alumnado que non acadara o aprobado na avaliación ordinaria, realizará unha proba cos temas tratados na 1ª e 2ª Avaliación: Criterios de avaliación e Estándares de aprendizaxe previamente citados.

A proba serán preguntas teóricas e tamén probas de interpretación e comprensión de fontes de información.

CURSO: 2º DE BACHARELATO

HISTORIA DA ARTE

Desde o 16 de marzo seguiuuse impartindo o contido da proba da Abau ata o século XX.

Metodoloxía: Clases virtuais a través de Webex e Podcast, todas con actividades de reforzo e repaso. Adxúntase material a través de Edmodo e Webex semanalmente ata Semana Santa e a partires do 13 de abril a través de Moodle Aula Virtual do Ies Leiras Pulpeiro.

Actividades: Presentación e podcast de Neoclasicismo e Romanticismo. Proba.

Presentación e podcast de Goya. Proba.

Presentación e clases de Realismo e arquitectura do XIX

Presentación e clases de Impresionismo ao Postimpresionismo. Proba.

Presentación e clases Vangardas

Presentación e clase Arquitectura no século XX

Fichas de obras Abau: Coliseo, Fachada de Praterías, Mosteiro de Oseira, Santa Clara, e unha das obras de vangardas. Probas correspondentes.

Estándares Avaliables

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Bloque 1. Raíces da arte europea: o legado da arte clásica	
B1.1. Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte grega, en relación co seu contexto histórico e cultural.	HAB1.1.1. Explica as características esenciais da arte grega e a súa evolución no tempo a partir de fontes históricas ou historiográficas.
	HAB1.1.2. Define o concepto de orde arquitectónica e compara as tres ordes da arquitectura grega.
	HAB1.1.3. Describe os tipos de templo grego, con referencia ás características arquitectónicas e a decoración escultórica.
	HAB1.1.4. Describe as características do teatro grego e a función das súas partes.
	HAB1.1.5. Explica a evolución da figura humana masculina na escultura grega a partir do "Kouros" de Anavysos, o "Doríforo" (Policleto) e o "Apoxiomenos" (Lisipo).
B1.2. Explicar a función social da arte grega, especificando o papel desempeñado polos/as clientes e artistas, e as relacións entre eles.	HAB1.2.1. Especifica quen eran os/as principais clientes da arte grega, e a consideración social da arte e dos/das artistas.
B1.3. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da	HAB1.3.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas gregas: Partenón, Tribuna das Cariátides do

<p>arte grega, aplicando un método que abrangan diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico).</p>	<p>Erecteion, templo de Atenea Niké e teatro de Epidauro.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB1.3.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas gregas: Kouros de Anavysos, Auriga de Delfos, Discóbolo (Mirón), Doríforo (Policleto), unha metopa do Partenón (Fidias), Hermes con Dioniso neno (Praxíteles), Apoxiomenos (Lisipo), Vitoria de Samotracia, Venus de Milo e friso do altar de Zeus en Pérgamo (detalle de Atenea e Gea).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte romana, en relación co seu contexto histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB1.4.1. Explica as características esenciais da arte romana e a súa evolución no tempo a partir de fontes históricas ou historiográficas. ▪ HAB1.4.2. Especifica as achegas da arquitectura romana en relación coa grega. ▪ HAB1.4.3. Describe as características e funcións dos principais tipos de edificio romanos. ▪ HAB1.4.4. Compara o templo e o teatro romanos cos respectivos gregos. ▪ HAB1.4.5. Explica os trazos principais da cidade romana a partir de fontes históricas ou historiográficas. ▪ HAB1.4.6. Especifica as innovacións da escultura romana en relación coa grega. ▪ HAB1.4.7. Describe as características xerais dos mosaicos e a pintura en Roma a partir dunha fonte histórica ou historiográfica.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Explicar a función social da arte romana, especificando o papel desempeñado polos/as clientes e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB1.5.1. Especifica quen eran os/as principais clientes da arte romana, e a consideración social da arte e dos/das artistas.

<p>artistas, e as relacións entre eles.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte romana, aplicando un método que abrangue diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB1.6.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas romanas: Maison Carrée de Nimes, Panteón de Roma, teatro de Mérida, Coliseo de Roma, basílica de Maxencio e Constantino en Roma, ponte de Alcántara, acueduto de Segovia, arco de Tito en Roma e columna de Traxano en Roma. ▪ HAB1.6.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas romanas: Augusto de Prima Porta, estatua ecuestre de Marco Aurelio, relevo do Arco de Tito (detalle dos soldados co candelabro e outros obxectos do Templo de Xerusalén) e relevo da columna de Traxano.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Realizar e expor, individualmente ou en grupo, traballos de investigación, utilizando tanto medios tradicionais como as novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB1.7.1. Realiza un traballo de investigación sobre Fidias. ▪ HAB1.7.2. Realiza un traballo de investigación sobre o debate acerca da autoría grega ou romana do grupo escultórico de "Laocoonte e os seus fillos".
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Respetar as creacións artísticas da Antigüidade grecorromana, valorando a súa calidade en relación coa súa época e a súa importancia como patrimonio escaso e insubstituíble que cómpre conservar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB1.8.1. Confecciona un catálogo, con breves comentarios, das obras máis salientables da arte antiga que se conservan en Galicia.

Bloque 2. Nacemento da tradición artística occidental: a arte medieval

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte paleocristiá, en relación co seu contexto histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.1.1. Explica as características esenciais da arte paleocristiá e a súa evolución no tempo a partir de fontes históricas ou historiográficas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.1.2. Describe a orixe, a características e a función da basílica paleocristiá.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.1.3. Describe as características e función dos baptisterios, mausoleos e "martiria" paleocristiáns, e as súas partes.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.1.4. Explica a evolución da pintura e o mosaico na arte paleocristiá, con especial referencia á iconografía.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte bizantina, en relación co seu contexto histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.2.1. Explica as características esenciais da arte bizantina a partir de fontes históricas ou historiográficas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.2.2. Explica a arquitectura bizantina a través da igrexa de Santa Sofía de Constantinopla.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.2.3. Describe as características do mosaico bizantino e dos temas iconográficos do Pantocrátor e a Virxe e a Déesis, así como a súa influencia na arte occidental.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte bizantina, aplicando un método que abrangue diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.3.1. Identifica, analiza e comenta o mosaico do Cortexo da emperatriz Teodora en San Vital de Rávena.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.4.1. Define o concepto de arte prerrománica e especifica as súas manifestacións en España e en Galicia.

<p>esenciais da arte prerrománica, relacionando cada un dos seus estilos cos seus respectivos contextos históricos e culturais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.4.2. Identifica e clasifica razoadamente no seu estilo as seguintes obras: San Pedro da Nave (Zamora), Santa María do Naranco (Oviedo), San Miguel da Escalada (León), Santa Comba de Bande e San Miguel de Celanova (Ourense).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte románica, en relación co seu contexto histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.5.1. Describe as características xerais da arte románica a partir de fontes históricas ou historiográficas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.5.2. Describe as características e as función das igrexas e dos mosteiros na arte románica.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.5.3. Explica as características da escultura e a pintura románicas, con especial referencia á iconografía.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Explicar a función social da arte románica, especificando o papel de clientes e artistas, e as relacións entre eles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.6.1. Especifica as relacións entre artistas e clientes da arte románica.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte románica, aplicando un método que abrangue diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.7.1. Identifica, analiza e comenta as esculturas románicas do Xuízo Final no tímpano de Santa Fe de Conques (Francia).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8, Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.8.1. Describe as características xerais da arte gótica a partir de fontes históricas ou historiográficas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.8.2. Describe as características e a evolución da arquitectura gótica e especifica

<p>gótica, en relación co seu contexto histórico e cultural.</p>	<p>os cambios introducidos respecto á románica.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.8.3. Describe as características e a evolución da escultura gótica, e especifica as súas diferenzas tipolóxicas, formais e iconográficas respecto á escultura románica. ▪ HAB2.8.4. Recoñece e explica as innovacións da pintura de Giotto e do Trecento italiano respecto á pintura románica e bizantina. ▪ HAB2.8.5. Explica as innovacións da pintura flamenga do século XV e cita algunhas obras dos seus principais representantes.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Explicar a función social da arte gótica, especificando o papel desempeñado por clientes e artistas, e as relacións entre eles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.9.1. Especifica as relacións entre artistas e clientes da arte gótica, e a súa variación respecto ao románico.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte gótica, aplicando un método que abrangue diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.10.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas góticas: fachada occidental da catedral de Reims, interior da planta superior da Sainte Chapelle de París. ▪ HAB2.10.2. Identifica, analiza e comenta o grupo da Anunciación e a Visitación da catedral de Reims. ▪ HAB2.10.3. Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas góticas: escena de "A fuxida a Exipto", de Giotto, na Capela Scrovegni de Padua, "Matrimonio Arnolfini", de Jan Van Eyck, "O descendemento da cruz", de Roger van der Weyden, e o "Xardín das Delicias, de Hieronymus Bosch.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte románica e gótica española e hispano-musulmá, relacionando cada un dos seus estilos cos seus respectivos contextos históricos e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.11.1. Explica as características e evolución da arte románica e gótica en España.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.11.2. Explica as características xerais da arte islámica a partir de fontes históricas ou historiográficas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.11.3. Describe os trazos esenciais da mesquita e o pazo islámico.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.11.4. Explica a evolución da arte hispanomusulmá.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.11.5. Explica as características da arte mudéjar e especifica, con exemplos de obras concretas, as diferenzas entre o mudéjar popular e o cortesán.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte medieval española, aplicando un método que abrangue diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.12.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas románicas: San Vicente de Cardona (Barcelona), San Martín de Frómista e a catedral de Santiago de Compostela.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.12.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas románicas: "A dúbida de San Tomé", no ángulo do claustro de San Domingos de Silos (Burgos), "Última cea" do capitel historiado do claustro de San Xoán da Peña (Huesca) e fachada de Praterías e Pórtico da Gloria da catedral de Santiago.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.12.3. Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas murais románicas: bóveda da Anunciación aos pastores no Panteón Real de San Isidoro de León, e ábsida de San Clemente de Tahull (Lleida).
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.12.4. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas góticas: fachada occidental e interior da catedral de León, interior da catedral de Barcelona, e

	<p>interior da igrexa de San Xoán dos Reis, de Toledo.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.12.5. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas góticas: tímpano da Portada do Sarmental da catedral de Burgos, e retablo de Gil de Siloé, na Cartuxa de Miraflores (Burgos).
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.12.6. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras hispanomusulmás: Mesquita de Córdoba, Aljafería de Zaragoza, Giralda de Sevilla e Alhambra de Granada.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Realizar e expor, individualmente ou en grupo, traballos de investigación, utilizando tanto medios tradicionais como as novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.13.1. Realiza un traballo de investigación sobre o tratamento iconográfico e o significado da visión apocalíptica de Cristo e o Xuízo Final na arte medieval.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Respetar as creacións da arte medieval, valorando a súa calidade en relación coa súa época e a súa importancia como patrimonio que hai que conservar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB2.14.1. Explica a importancia da arte románica no Camiño de Santiago. ▪ HAB2.14.2. Confecciona un catálogo, con breves comentarios, das obras máis salientables de arte medieval que se conservan en Galicia.
<p>Bloque 3. Desenvolvemento e evolución da arte europea no mundo moderno</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte do Renacemento, en relación co seu contexto histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.1.1. Explica as características esenciais do Renacemento italiano e a súa periodización a partir de fontes históricas ou historiográficas. ▪ HAB3.1.2. Especifica as características da arquitectura renacentista italiana e explica a súa evolución, desde o Quattrocento ao manierismo.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.1.3. Especifica as características da escultura renacentista italiana e explica a súa evolución, desde o Quattrocento ao manierismo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.1.4. Especifica as características da pintura renacentista italiana e explica a súa evolución, desde o Quattrocento ao manierismo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.1.5. Compara a pintura italiana do Quattrocento coa dos pintores góticos flamengos contemporáneos.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.1.6. Explica a peculiaridade da pintura veneciana do Cinquecento e cita os artistas máis representativos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Explicar a función social da arte especificando o papel desempeñado por patróns, academias, clientes e artistas, e as relacións entre eles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.2.1. Describe a práctica do patrocinio no Renacemento italiano e as novas reivindicacións dos artistas en relación co seu recoñecemento social e a natureza do seu labor.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte do Renacemento, aplicando un método que abrangue diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.3.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas do Renacemento italiano: cúpula de Santa María das Flores e interior da igrexa de San Lorenzo, ambas en Florencia e de Brunelleschi; pazo Médici-Riccardi en Florencia, de Michelozzo; fachada de Santa María Novella e do pazo Rucellai, ambos en Florencia e de Alberti; templo de San Pietro in Montorio en Roma, de Bramante; cúpula e proxecto de planta de San Pedro do Vaticano, de Michelangelo; Il Gesù en Roma, de Giacomo della Porta e Vignola; Villa Capra (Villa Rotonda) en Vicenza, de Palladio.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.3.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas do Renacemento italiano: primeiro panel da "Porta do Paraíso" (da creación do mundo á expulsión do Paraíso), de Ghiberti; "Gattamelata", de Donatello; "Piedade" do Vaticano, "David", "Moisés" e as tumbas mediceas, de Michelangelo; "O rapto das sabinas", de Giambologna.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.3.3. Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas do Renacemento italiano: "O tributo da moeda" e A "Trindade", de Masaccio; "Anunciación" do Convento de San Marcos en Florencia, de Fra Angelico; "Madonna do Duque de Urbino", de Piero della Francesca; "A Virxe das rochas", "A última cea" e "A Gioconda", de Leonardo da Vinci; "A Escola de Atenas" de Rafael; a bóveda e o "Xuízo Final" da Capela Sixtina, de Michelangelo; "A tempestade", de Giorgione; "Venus de Urbino" e "Carlos V en Mühlberg", de Tiziano; "O lavatorio", de Tintoretto; "As vodas de Caná", de Veronés.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte española do Renacemento, en relación co seu contexto histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.4.1. Especifica as características peculiares do Renacemento español en comparación co italiano. ▪ HAB3.4.2. Describe a evolución da arquitectura renacentista española. ▪ HAB3.4.3. Explica a peculiaridade da escultura renacentista española. ▪ HAB3.4.4. Explica as características da pintura de El Greco a través dalgunhas das súas obras máis representativas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte española do 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.5.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas do Renacemento español: fachada da Universidade de Salamanca; pazo de Carlos

<p>Renacemento, aplicando un método que abrangan diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico).</p>	<p>V na Alhambra de Granada, de Pedro Machuca; mosteiro de San Lorenzo de El Escorial, de Juan de Herrera.</p>
<p>▪ B3.6. Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte do Barroco, en relación co seu contexto histórico e cultural.</p>	<p>▪ HAB3.5.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras escultóricas do Renacemento español: "Sacrificio de Isaac" do retablo de San Bieito de Valladolid, de Alonso Berruguete; "Santo enterro", de Juan de Juni.</p>
	<p>▪ HAB3.5.3. Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas de El Greco: "O expolio", "A Santa Liga" ou "Adoración do nome de Xesús", "O martirio de San Mauricio", "O enterro do Señor de Orgaz", "A adoración dos pastores", "O cabaleiro da man no peito".</p>
	<p>▪ HAB3.6.1. Explica as características esenciais do Barroco.</p>
	<p>▪ HAB3.6.2. Especifica as diferenzas entre a concepción barroca da arte e a renacentista.</p>
	<p>▪ HAB3.6.3. Compara a arquitectura barroca coa renacentista.</p>
	<p>▪ HAB3.6.4. Explica as características xerais do urbanismo barroco.</p>
	<p>▪ HAB3.6.5. Compara a escultura barroca coa renacentista a través da representación de "David" por Michelangelo e por Bernini.</p>
<p>▪ HAB3.6.6. Describe as características xerais da pintura barroca e especifica as diferenzas entre a Europa católica e a protestante.</p>	
<p>▪ HAB3.6.7. Distingue e caracteriza as grandes tendencias da pintura barroca en Italia e os seus principais representantes.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.6.8. Especifica as peculiaridades da pintura barroca flamenga e holandesa.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Explicar a función social da arte especificando o papel desempeñado por patróns, academias, clientes e artistas, e as relacións entre eles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.7.1. Describe o papel desempeñado no século XVIII polas academias en toda Europa e, en particular, polo Salón de París.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte do Barroco, aplicando un método que abrangue diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.8.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas do Barroco europeo do século XVII: fachada de San Pedro do Vaticano, de Carlo Maderno; columnata da praza de San Pedro do Vaticano, de Bernini; San Carlos das Catro Fontes en Roma, de Borromini; Pazo de Versailles, de Le Vau, J.H. Mansart e Le Nôtre. ▪ HAB3.8.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas de Bernini: "David", "Apolo" e "Dafne", "A éxtase de Santa Teresa", "Cátedra de San Pedro". ▪ HAB3.8.3. Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas do Barroco europeo do século XVII: "Vocación de San Mateo" e "Morte da Virxe", de Caravaggio; "Triunfo de Baco e Ariadna", na bóveda do pazo Farnese de Roma, de Annibale Carracci; "Adoración do nome de Xesús", bóveda de Il Gesù en Roma, de Gaulli (Il Baciccia); "Adoración dos Magos", "As tres Grazas" e "O xardín do Amor", de Rubens; "A lección de anatomía do doutor Tulpy", "A rolda nocturna", de Rembrandt.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características esenciais da arte 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.9.1. Explica as características do urbanismo barroco en España e a evolución da arquitectura española durante o século XVII.

<p>española do Barroco, en relación co seu contexto histórico e cultural.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.9.2. Explica as características da imaxinaria barroca española do século XVII e compara a escola castelá coa andaluza.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.9.3. Explica as características xerais da pintura española do século XVII.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.9.4. Describe as características e evolución da pintura de Velázquez a través dalgunhas das súas obras máis significativas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte española do Barroco, aplicando un método que abrangue diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.10.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas do Barroco español do século XVII: Praza Maior de Madrid, de Xoán Gómez de Mora; Retablo de Santo Estevo de Salamanca, de Churriguera.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.10.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas do Barroco español do século XVII: "Piedad", de Gregorio Fernández; "Inmaculada do facistol", de Alonso Cano; "Magdalena penitente", de Pedro de Mena.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.10.3. Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas españolas do Barroco español do século XVII: "Martirio de San Filipe", "O soño de Xacob" e "O zambro", de Ribera; "Bodegón" do Museo do Prado, de Zurbarán; "O augador de Sevilla, "Os borrachos", "A fragua de Vulcano", "A rendición de Breda", "O Príncipe Baltasar Carlos a cabalo", "A Venus do espello", "As meninas" e "As fiandeiras", de Velázquez; "A Sagrada Familia do paxariño", "A Inmaculada de El Escorial", "Os nenos da concha" e "Nenos xogando aos dados", de Murillo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Recoñecer e explicar as concepcións estéticas e as características 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.11.1. Explica o século XVIII como época de coexistencia de vellos e novos estilos artísticos nun contexto histórico de cambios profundos.

<p>esenciais da arte do século XVIII, relacionando cada un dos seus estilos cos seus respectivos contextos históricos e culturais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.11.2. Compara o Barroco tardío e o Rococó, e especifica a diferente concepción da vida e a arte que encerran.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Clasificar, analizar e comentar obras significativas da arte do século XVIII, aplicando un método que abrangue diferentes enfoques (técnico, formal, semántico, cultural, sociolóxico e histórico). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HAB3.12.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas do século XVIII: fde Santiago de Compostela, de Casas e Novoa; P

Os estándares dos bloques 4 e 5 pertencentes ao século XIX e XX non son avaliados e só serán tidos en conta os exercicios referidos a eles en canto melloren a calificación da 1ª e a 2ª . Os criterios de avaliación vinculados na programación aos estándares seleccionados serán os aplicados neste estado excepcional.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Planifícanse 10 actividades coas súas correspondentes probas que se corresponden coa materia da 3ª avaliación. Desde o 5 de mayo, actividades de repaso, reforzo e recuperación da 1ª e a 2ª . Todas elas farán media aritmética coas notas da 1ª e 2ª. As notas das actividades da 3ª desde a data do Estado de Alarma serán tidas en conta sempre a cando supoñan unha mellora na cualificación do alumnado ata un máximo de 2 puntos.

HISTORIA DE ESPAÑA

METODOLOXÍA

Establécense semanalmente actividades de ampliación da materia desde a Guerra Civil á Transición, con test, composicións históricas, visionado de películas e documentais con comentario e probas de repaso de vocabulario.

Utilízanse clases virtuais a través de Webex, presentacións e exercicios a través da Aula virtual do instituto e a plataforma Edmodo.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Bloque 0: Como se escribe a Historia. Criterios comúns	
<ul style="list-style-type: none"> B0.1. Localizar fontes primarias (históricas) e secundarias (historiográficas) en bibliotecas, internet, etc., e extraer información salientable sobre o tratado, valorando criticamente a súa fiabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB0.1.1. Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística dun personaxe historicamente salientable, un feito ou un proceso histórico, e elabora unha breve exposición.
<ul style="list-style-type: none"> B0.3. Comentar e interpretar fontes primarias (históricas) e secundarias (historiográficas), relacionando a súa información cos coñecementos previos. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB0.3.1. Responde a cuestións propostas a partir de fontes históricas e historiográficas.
<ul style="list-style-type: none"> B0.4. Recoñecer a utilidade das fontes para o/a historiador/a, á parte da súa fiabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB0.4.1. Distingue o carácter das fontes históricas non só como información, senón tamén como proba para responder ás preguntas que se formulan os/as historiadores/as.
Bloque 1. A Península Ibérica desde os primeiros humanos ata a desaparición da monarquía Visigoda (711)	
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Explicar as características dos principais feitos e procesos históricos da Península Ibérica desde a prehistoria ata a desaparición da monarquía visigoda, e identificar as súas causas e consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB1.1.1. Explica as diferenzas entre a economía e a organización social do Paleolítico e do Neolítico, e as causas do cambio.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB1.1.7. Define o concepto de romanización e describe os medios empregados para levala a cabo.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB1.1.8. Compara o ritmo e grao de romanización dos territorios peninsulares.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB1.1.9. Resume as características da monarquía visigoda e explica por que alcanzou tanto poder a igrexa e a nobreza.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB1.1.10. Procura información de interese (en libros e internet) sobre o mantemento cultural e artístico do legado romano na España actual, e elabora unha breve exposición.
Bloque 2. A Idade Media: tres culturas e un mapa político en constante cambio (711-1474)	
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Explicar a evolución dos territorios musulmáns na Península, describindo as súas etapas políticas e os cambios económicos, sociais e culturais que introduciron. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB2.1.1. Explica as causas da invasión musulmá e da súa rápida ocupación da Península.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB2.1.2. Representa unha liña do tempo desde 711 ata 1474 e sitúa nunha ringleira os principais acontecementos relativos a Al-Andalus e noutra os relativos aos reinos cristiáns.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB2.1.3. Describe a evolución política de Al-Andalus.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB2.1.4. Resume os cambios económicos, sociais e culturais introducidos polos musulmáns en Al-Andalus.
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Explicar a evolución e configuración política dos reinos cristiáns, en relación co proceso de reconquista e o concepto patrimonial da monarquía. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB2.2.1. Describe as grandes etapas e as causas xerais que conducen ao mapa político da Península Ibérica ao remate da Idade Media.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB2.2.2. Explica a orixe das Cortes nos reinos cristiáns e as súas principais funcións.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB2.2.3. Compara a organización política da coroa de Castela, a de Aragón e o reino de Navarra ao remate da Idade Media.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB2.2.4. Comenta o ámbito territorial e as características de

	<p>cada sistema de repoboación, así como as súas causas e as súas consecuencias.</p>
<p>▪ B2.3. Diferenciar as tres grandes fases da evolución económica dos reinos cristiáns durante toda a Idade Media (estancamento, expansión e crise), e sinalar os seus factores e as súas características.</p>	<p>▪ HEB2.3.1. Describe as grandes fases da evolución económica dos territorios cristiáns durante a Idade Media.</p>
<p>▪ B2.4. Analizar a estrutura social dos reinos cristiáns e describir o réxime señorial e as características da sociedade estamental.</p>	<p>▪ HEB2.4.1. Explica a orixe e as características do réxime señorial e a sociedade estamental no ámbito cristián.</p>
<p>Bloque 3. A formación da monarquía hispánica e a súa expansión mundial (1474-1700)</p>	
<p>▪ B3.1. Analizar o reinado dos Reis Católicos como unha etapa de transición entre a Idade Media e a Idade Moderna, e identificar as reminiscencias medievais e os feitos salientables que abren o camiño á modernidade.</p>	<p>▪ HEB3.1.1. Define o concepto de unión dinástica aplicado a Castela e Aragón en tempos dos Reis Católicos e describe as características do novo Estado.</p>
	<p>▪ HEB3.1.2. Explica as causas e as consecuencias dos feitos máis relevantes de 1492.</p>
	<p>▪ HEB3.1.3. Analiza as relacións dos Reis Católicos con Portugal e os obxectivos que perseguían.</p>
<p>▪ B3.2. Explicar a evolución e a expansión da monarquía hispánica durante o século XVI, diferenciando os reinados de Carlos I e Filipe II.</p>	<p>▪ HEB3.2.1. Compara os imperios territoriais de Carlos I e de Filipe II, e explica os problemas que provocaron.</p>
<p>▪ B3.3. Explicar as causas e as consecuencias da decadencia da monarquía hispánica no século XVII, relacionando os problemas internos, a política exterior e a crise económica e demográfica.</p>	<p>▪ HEB3.3.1. Describe a práctica do valemto e os seus efectos na crise da monarquía.</p>
	<p>▪ HEB3.3.2. Explica os principais proxectos de reforma do Conde Duque de Olivares.</p>
	<p>▪ HEB3.3.3. Analiza as causas da guerra dos Trinta Anos e as súas consecuencias para a monarquía hispánica e para Europa.</p>
	<p>▪ HEB3.3.4. Compara e comenta as rebelións de Cataluña e Portugal de 1640.</p>
	<p>▪ HEB3.3.5. Explica os principais factores da crise demográfica e económica do século XVII, e as súas consecuencias.</p>
	<p>▪ HEB3.3.6. Representa unha liña do tempo desde 1474 ata 1700, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.</p>
<p>Bloque 4. España na órbita francesa: o reformismo dos primeiros Borbóns (1700-1788)</p>	
<p>▪ B4.1. Analizar a Guerra de Sucesión española como contenda civil e europea, e explicar as súas consecuencias para a política exterior española e a nova orde internacional.</p>	<p>▪ HEB4.1.1. Explica as causas da Guerra de Sucesión Española e a composición dos bandos en conflito.</p>
	<p>▪ HEB4.1.2. Representa unha liña do tempo desde 1700 ata 1788, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.</p>
	<p>▪ HEB4.1.3. Detalla as características da nova orde europea xurdida da Paz de Utrecht e o papel de España nela.</p>
<p>▪ B4.2. Describir as características do novo modelo de Estado, especificando o alcance das reformas promovidas polos primeiros monarcas da dinastía borbónica.</p>	<p>▪ HEB4.2.1. Define os decretos de nova planta e explica a súa importancia na configuración do novo Estado borbónico.</p>
	<p>▪ HEB4.2.2. Elabora un esquema comparativo do modelo político dos Austrias e dos Borbóns.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> HEB4.2.3. Explica as medidas que adoptaron ou proxectaron os primeiros Borbóns para sanear a Facenda Real.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB4.2.4. Describe as relacións Igrexa-Estado e as causas da expulsión dos xesuítas.
<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Comentar a situación inicial dos sectores económicos, detallando os cambios introducidos e os obxectivos da nova política económica. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB4.3.1. Compara a evolución demográfica do século XVIII coa da centuria anterior. HEB4.3.2. Desenvolve os principais problemas da agricultura e as medidas impulsadas por Carlos III neste sector.
<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Expor os conceptos fundamentais do pensamento ilustrado, identificando as súas vías de difusión. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB4.5.1. Comenta as ideas fundamentais da Ilustración e define o concepto de despotismo ilustrado.

Bloque 5. A crise do Antigo Réxime (1788-1833): Liberalismo fronte a Absolutismo

<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Analizar as relacións entre España e Francia desde a Revolución Francesa ata a Guerra da Independencia, e especificar en cada fase os principais acontecementos e as súas repercusións para España. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB5.1.1. Resume os cambios que experimentan as relacións entre España e Francia desde a Revolución Francesa ata o comezo da Guerra de Independencia. HEB5.1.2. Describe a Guerra da Independencia: as súas causas, a composición dos bandos en conflito e o desenvolvemento dos acontecementos.
<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Comentar o labor lexislador das Cortes de Cádiz, en relación co ideario do liberalismo. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB5.2.1. Compara as Cortes de Cádiz coas estamentais do Antigo Réxime. HEB5.2.2. Comenta as características esenciais da Constitución de 1812.
<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Describir as fases do reinado de Fernando VII, e explicar os principais feitos de cada unha. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB5.3.1. Detalla as fases do conflito entre liberais e absolutistas durante o reinado de Fernando VII. HEB5.3.2. Define o carlismo e resume a súa orixe e os apoios con que contaba inicialmente. HEB5.3.4. Representa nun esquema as diferenzas, en canto a sistema político e estrutura social, entre o Antigo Réxime e o réxime liberal burgués.

Bloque 6. A conflitiva construción do Estado liberal (1833-1874)

<ul style="list-style-type: none"> B6.1. Describir o fenómeno do carlismo como resistencia absolutista fronte á revolución liberal, analizando os seus compoñentes ideolóxicos, as súas bases sociais, a súa evolución no tempo e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB6.1.1. Identifica o ámbito xeográfico do carlismo e explica o seu ideario e os seus apoios sociais.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB6.1.2. Especifica as causas e consecuencias das dúas primeiras guerras carlistas.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB6.1.3. Representa unha liña do tempo desde 1833 ata 1874 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
<ul style="list-style-type: none"> B6.2. Analizar a transición definitiva do Antigo Réxime ao réxime liberal burgués durante o reinado de Isabel II, explicar o protagonismo dos 	<ul style="list-style-type: none"> HEB6.2.1. Describe as características dos partidos políticos que xurdiron durante o reinado de Isabel II.

<p>militares e especificando os cambios políticos, económicos e sociais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.2.2. Resume as etapas da evolución política do reinado de Isabel II desde a súa minoría de idade, e explica o papel dos militares. ▪ HEB6.2.3. Explica as medidas de liberalización do mercado da terra levadas a cabo durante o reinado de Isabel II. ▪ HEB6.2.4. Compara as desamortizacións de Mendizábal e Madoz, e especifica os obxectivos dunha e outra. ▪ HEB6.2.5. Especifica as características da nova sociedade de clases e compáraa coa sociedade estamental do Antigo Réxime.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.3. Explicar o proceso constitucional durante o reinado de Isabel II, en relación coas correntes ideolóxicas dentro do liberalismo e a súa loita polo poder. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.3.1. Compara o Estatuto Real de 1834 e as Constitucións de 1837 e 1845.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.4. Explicar o Sexenio Democrático como período de procura de alternativas democráticas á monarquía isabelina, especificando os grandes conflitos internos e externos que desestabilizaron o país. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.4.1. Explica as etapas políticas do Sexenio Democrático. ▪ HEB6.4.2. Describe as características esenciais da Constitución democrática de 1869. ▪ HEB6.4.3. Identifica os grandes conflitos do sexenio e explica as súas consecuencias políticas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.5. Describir as condicións de vida das clases traballadoras e os inicios do movemento obreiro en España, en relación co desenvolvemento do movemento obreiro internacional. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB6.5.1. Relaciona a evolución do movemento obreiro español durante o Sexenio Democrático coa do movemento obreiro internacional.
<p>Bloque 7. A Restauración Borbónica: implantación e afianzamento dun novo sistema político (1874-1902)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.1. Explicar o sistema político da Restauración, distinguindo a súa teoría e o seu funcionamento real. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.1.1. Explica os elementos fundamentais do sistema político ideado por Cánovas. ▪ HEB7.1.2. Especifica as características esenciais da Constitución de 1876. ▪ HEB7.1.3. Describe o funcionamento real do sistema político da Restauración. ▪ HEB7.1.4. Representa unha liña do tempo desde 1874 ata 1902 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.2. Analizar os movementos políticos e sociais excluídos do sistema, especificando a súa evolución durante o período estudado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.2.1. Resume a orixe e a evolución do catalanismo, o nacionalismo vasco e o rexionalismo galego. ▪ HEB7.2.2. Analiza as correntes ideolóxicas do movemento obreiro e labrego español, así como a súa evolución durante o derradeiro cuarto do século XIX.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.3. Describir os principais logros do reinado de Afonso XII e a rexencia de María Cristina, inferindo as súas repercusións na consolidación do novo sistema político. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.3.1. Compara o papel político dos militares no reinado de Afonso XII co das etapas precedentes do século XIX. ▪ HEB7.3.2. Describe a orixe, o desenvolvemento e as repercusións da terceira guerra carlista.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.4. Explicar o desastre colonial e a crise do 98, identificando as súas causas e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ HEB7.4.1. Explica a política española respecto ao problema de Cuba. ▪ HEB7.4.2. Sinala os principais feitos do desastre colonial de 1898 e as consecuencias territoriais do Tratado de París. ▪ HEB7.4.3. Especifica as consecuencias para España da crise do 98 nos ámbitos económico, político e ideolóxico.

Bloque 8. Continuidade e transformacións económicas no século XIX: un desenvolvemento insuficiente	
<ul style="list-style-type: none"> B8.1. Explicar a evolución demográfica de España ao longo do século XIX, comparando o crecemento da poboación española no seu conxunto co de Cataluña e o dos países máis avanzados de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB8.1.1. Identifica os factores do lento crecemento demográfico español no século XIX.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB8.1.2. Compara a evolución demográfica de Cataluña coa do resto de España no século XIX.
<ul style="list-style-type: none"> B8.2. Analizar os sectores económicos e especificar a situación herdada, as transformacións de signo liberal e as consecuencias que se derivan delas. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB8.2.1. Explica os efectos económicos das desamortizacións de Mendizábal e Madoz.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB8.2.2. Especifica as causas dos baixos rendementos da agricultura española do século XIX.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB8.2.3. Describe a evolución da industria téxtil catalá, a siderurxia e a minaría ao longo do século XIX.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB8.2.4. Compara a revolución industrial española coa dos países máis avanzados de Europa.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB8.2.5. Relaciona as dificultades do transporte e o comercio interior cos condicionamentos xeográficos.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB8.2.6. Explica os obxectivos da rede ferroviaria e as consecuencias da lei xeral de ferrocarrís de 1855.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB8.2.7. Compara os apoios, os argumentos e as actuacións de proteccionistas e librecambistas ao longo do século XIX.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB8.2.8. Explica o proceso que conduciu á unidade monetaria e á banca moderna.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB8.2.9. Explica a reforma Mon-Santillán da Facenda pública e os seus efectos.
Bloque 9. A crise do sistema da Restauración e a caída da monarquía (1902-1931)	
<ul style="list-style-type: none"> B9.1. Relacionar o rexeneracionismo xurdido da crise do 98 co revisionismo político dos primeiros gobernos, e especificar as súas actuacións máis importantes. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB9.1.1. Define en que consistiu o revisionismo político inicial do reinado de Afonso XIII, e as principais medidas adoptadas.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB9.1.3. Elabora un esquema cos factores internos e externos da quebra do sistema político da Restauración.
<ul style="list-style-type: none"> B9.2. Analizar as causas da quebra do sistema político da Restauración e identificar os factores internos e os externos. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB9.2.1. Especifica a evolución das forzas políticas de oposición ao sistema: republicanos e nacionalistas.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB9.2.2. Explica as repercusións da I Guerra Mundial e da Revolución Rusa en España.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB9.2.3. Analiza as causas, os principais feitos e as consecuencias da intervención de España en Marrocos entre 1904 e 1927.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB9.2.4. Analiza a crise xeral de 1917: as súas causas, manifestacións e consecuencias.
<ul style="list-style-type: none"> B9.3. Explicar a ditadura de Primo de Rivera como solución autoritaria á crise do sistema, e describir as súas características, etapas e actuacións. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB9.3.1. Especifica as causas do golpe de estado de Primo de Rivera e os apoios con que contou inicialmente.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB9.3.2. Describe a evolución da ditadura de Primo de Rivera, desde o directorio militar ao directorio civil e o seu remate.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB9.3.3. Explica as causas da caída da monarquía.
<ul style="list-style-type: none"> B9.4. Explicar a evolución económica e demográfica no primeiro terzo do século XX, en relación coa situación herdada do século XIX. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB9.4.1. Analiza os efectos da I Guerra Mundial sobre a economía española.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB9.4.2. Describe a política económica da ditadura de

	Primo de Rivera.
	<ul style="list-style-type: none"> HEB9.4.3. Explica os factores da evolución demográfica de España no primeiro terzo do século XX.
Bloque 10. A II República. A Guerra Civil nun contexto de crise internacional (1931-1939)	
<ul style="list-style-type: none"> B10.1. Explicar a II República como solución democrática ao afundimento do sistema político da Restauración, enmarcándoa no contexto internacional de crise económica e conflictividade social. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB10.1.1. Explica as causas que levaron á proclamación da II República e relaciona as súas dificultades coa crise económica mundial dos anos 30. HEB10.1.2. Diferencia as forzas de apoio e oposición á República nos seus comezos, e describe as súas razóns e as principais actuacións.
<ul style="list-style-type: none"> B10.2. Diferenciar as etapas da República ata o comezo da Guerra Civil, especificando os feitos e as actuacións principais en cada unha. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB10.2.1. Resume as reformas impulsadas durante o bienio reformista da República. HEB10.2.2. Especifica as características esenciais da Constitución de 1931. HEB10.2.3. Analiza o proxecto de reforma agraria: as súas razóns, o seu desenvolvemento e os seus efectos. HEB10.2.4. Compara as actuacións do bienio radical-cedista coas do bienio anterior. HEB10.2.5. Describe as causas, o desenvolvemento e as consecuencias da Revolución de Asturias de 1934. HEB10.2.6. Explica as causas da formación da Fronte Popular e as actuacións tras o seu triunfo electoral, ata o comezo da guerra.
<ul style="list-style-type: none"> B10.3. Analizar a Guerra Civil, identificando as súas causas e as consecuencias, a intervención internacional e o curso dos acontecementos nas dúas zonas. 	<ul style="list-style-type: none"> HEB10.3.1. Especifica os antecedentes da Guerra Civil. HEB10.3.2. Relaciona a Guerra Civil española co contexto internacional. HEB10.3.3. Compara a evolución política e a situación económica dos dous bandos durante a guerra. HEB10.3.4. Especifica os custos humanos e as consecuencias económicas e sociais da guerra.

3º EVALUACIÓN : ACTIVIDADES E PONDERACIÓN

TEMAS	COMPOSICIONS/ TRABALLOS	DATAS	TEST	VOCABULARIO	DATAS
II REPÚBLICA	10%	16/3	10%	1er ejercicio	29/4
GUERRA CIVIL	10% (ficha La Vaquilla y Composición)	22/3		2º	6/5
FRANQUISMO I	10% (Composición)	11/5	10%	3º	13/5

FRANQUISMO II	10% (Composición)	18/5	Macrotest es de recuperación	REPASO	20/5
TRANSICIÓN	Redacción sobre documental "España en Libertad" 10%	8/5	10%	TEST	27/5
TOTAL CALIFICACIÓN 100%	50%		30%	20%	

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Estas actividades farán media coas cualificacións da 1ª e a 2ª avaliación e serán tidas en conta sempre e cando supoñan una mellora na cualificación do alumnado. Esta mellora poderá ser de ata dous puntos sobre a media da 1ª e 2ª avaliación. Malia estas actividades o alumnado debe demostrar que é capaz de acadar os criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe da 1ª e 2ª avaliación nunha proba de recuperación adaptada á Aula Virtual, dada a excepcionalidade deste curso 2020. A proba constará de 100 preguntas tipo test, de respota curta e poderá optarse por diversos bloques, bloque 1 e 2, bloques 3 e 4, 30 preguntas de cada dous bloques (30%) e despois poderán escoller os bloques pertencentes ao século XIX ou o século XX (50%) co vocabulario (20%). O total desta proba fará media coa media da 1ª e a 2ª e non irá en detrimento do traballado na 3ª que poderá subir ata dous puntos.

Setembro: A proba estará adaptada ao modelo de ABAU e se avaliarán os mesmos estándares seleccionados para a proba de xuño e tamén os criterios de avaliación.

2º BAC XEOGRAFÍA DE ESPAÑA:

Toda a materia impartíuse na 2ª avaliación polo que na terceira só se realizan actividades de repaso, reforzo e se cabe ampliación dalgúns estándares avaliábeis na proba de ABAU.

Metodoloxía

Durante o período de confinamento utilízanse as plataformas dixitais, principalmente Edmodo e Aula Virtual en Moodle, para a realización de diferentes actividades que teñan como obxectivo acadar a aprendizaxe das estándares seleccionadas.

Crterios de avaliación e estándares de aprendizaxe seleccionados

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Bloque 1. A xeografía e o estudo do espazo xeográfico	
▪ B1.1. Recoñecer a peculiaridade do coñecemento xeográfico utilizando as súas ferramentas de análise e os seus procedementos.	▪ XHB1.1.1. Describe a finalidade do estudo da xeografía, e as principais ferramentas de análise e os seus procedementos.
▪ B1.2. Identificar o espazo xeográfico como tal nas súas diversas ocupacións, entendéndoo como centro de relacións humanas e sociais.	▪ XHB1.2.1. Identifica as paisaxes xeográficas.
	▪ XHB1.2.2. Enumera e describe as características das paisaxes xeográficas.
▪ B1.3. Distinguir e analizar os tipos de planos e mapas con diferentes escalas, identificándoos como ferramentas de representación do espazo xeográfico	▪ XHB1.3.1. Utiliza adecuadamente as ferramentas características da ciencia xeográfica.
▪ B1.4. Analizar e comentar o mapa topográfico nacional E: 1/50.000.	▪ XHB1.4.1. Extrae información do mapa topográfico mediante os procedementos de traballo do xeógrafo.
	▪ XHB1.4.2. Extrae a información de mapas e planos de diferentes escalas.
▪ B1.5. Deseñar e comparar mapas sobre espazos xeográficos próximos utilizando os procedementos característicos.	▪ XHB1.5.1. Identifica nunha paisaxe as diferenzas entre paisaxe natural e cultural.
▪ B1.6. Procurar, seleccionar e elaborar información de contido xeográfico obtida de fontes diversas, e presentala de xeito adecuado.	▪ XHB1.6.1. Analiza e extrae conclusións da observación dun plano e dun mapa, comentando as características do espazo xeográfico.
Bloque 2. O relevo español: a súa diversidade xeomorfolóxica	
▪ B2.1. Distinguir as singularidades do espazo xeográfico español establecendo os aspectos que lle confiren unidade e os elementos que ocasionan diversidade.	▪ XHB2.1.1. Debuxa e sinala sobre un mapa físico de España as unidades do relevo español, comentando as súas características.
▪ B2.2. Describir os trazos do relevo español, situando e analizando as súas unidades de relevo.	▪ XHB2.2.1. Identifica e representa nun mapa os elementos do relevo que son similares e diferentes do territorio peninsular e insular.
▪ B2.3. Definir o territorio español subliñando as diferenzas das unidades morfoestruturais.	▪ XHB2.3.1. Enumera e describe os principais trazos do relevo de España.
▪ B2.4. Diferenciar a litoxía de España, incidindo nas súas características e na modelaxe.	▪ XHB2.4.1. Clasifica as unidades do relevo español segundo as súas características xeomorfolóxicas.
▪ B2.5. Utilizar correctamente o vocabulario específico da xeomorfoloxía.	▪ XHB2.5.1. Describe sumariamente nun mapa a evolución xeolóxica e a conformación do territorio español.
▪ B2.6. Procurar e seleccionar información do relevo obtido de fontes diversas (bibliográficas, cartográficas, internet ou traballos de campo), e presentala de xeito adecuado sinalando os condicionamentos que o relevo pode impor.	▪ XHB2.6.1. Realiza un corte topográfico e explica o relevo que reflicte.
▪ B2.7. Identificar as características edáficas dos solos.	▪ XHB2.7.1. Enumera e describe os elementos constitutivos dos tipos de solo de España.

	<ul style="list-style-type: none"> XHB2.7.2. Localiza nun mapa de España os tipos de solos peninsulares e insulares.
Bloque 3. A diversidade climática e a vexetación	
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Sinalar nun mapa de España os dominios climáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.1.1. Localiza os climas nun mapa de España.
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Distinguir os climas en España e comentar as súas características, sinalando os factores e os elementos que os compoñen, para diferenciarlos. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.2.1. Describe e compara os climas en España, enumerando os factores e os elementos característicos.
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Distinguir os climas en España e a súa representación en climogramas. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.3.1. Representa e comenta climogramas específicos de cada clima.
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Comentar a información climatolóxica que se deduce utilizando mapas de temperaturas ou precipitacións de España. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.4.1. Comenta as características dos climas españois a partir dos seus climogramas representativos.
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Analizar os tipos de tempo atmosférico en España utilizando os mapas de superficie e de altura. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.5.1. Enumera os trazos dos tipos de tempo atmosférico reflectidos nas estacións climatolóxicas.
	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.5.2. Identifica e interpreta nun mapa do tempo os elementos que explican os tipos de tempo atmosférico.
<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Interpretar un mapa do tempo aplicando as características dos tipos de tempo peninsulares ou insulares. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.6.1. Comenta un mapa do tempo de España distinguindo os elementos que explican o tipo de tempo característico da estación do ano correspondente.
<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo á diversidade climática de España utilizando as fontes dispoñibles, tanto de internet como de medios de comunicación social, ou bibliografía. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.7.1. Analiza como afecta a España o cambio climático.
	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.7.2. Extrae conclusións ambientais, utilizando gráficas e estatísticas que reflicten as chuvias torrenciais.
<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Identificar as rexións vexetais. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.8.1. Identifica nun mapa os dominios vexetais, e describe e comenta as súas características.
<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Diferenciar razoadamente as formacións vexetais españolas. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.9.1. Ante unha paisaxe natural, identifica as formacións vexetais que aparezan.
	<ul style="list-style-type: none"> XHB3.9.2. Analiza razoadamente unha cliserie.
Bloque 4. A hidrografía	
<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Explicar a diversidade hídrica da Península Ibérica e nas illas, enumerando e localizando os tipos de elementos hídricos que se poden percibir coa observación da paisaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB4.1.1. Explica a diversidade hídrica en España.
<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Describir as cuncas fluviais españolas situándoas nun mapa e enumerando as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB4.2.1. Localiza nun mapa de España as principais cuncas fluviais.
<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Identificar os réximes fluviais máis característicos. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB4.3.1. Relaciona os réximes hídricos dos cursos fluviais coas posibilidades de aproveitamento hídrico en España.
<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Enumerar as zonas húmidas de España, localizalas nun mapa e comentar as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB4.4.1. Localiza nun mapa as zonas húmidas españolas, e debate un aspecto de actualidade sobre este tema.
<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Analizar o aproveitamento dos recursos hídricos en España, incluíndo as características de seca e das chuvias torrenciais do clima. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB4.5.1. Sitúa nun mapa da rede hidrográfica española os grandes encoros, e deduce consecuencias, analizando tamén as características climáticas.
	<ul style="list-style-type: none"> XHB4.5.2. Analiza e comenta gráficas e estatísticas que reflicten as épocas de seca en relación cun mapa de tipos de réximes fluviais dos ríos da Península Ibérica, e saca conclusións.

<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo á hidroloxía española, incidindo na explotación das augas subterráneas, utilizando distintas fontes de información. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB4.6.1. Selecciona imaxes e novas xornalísticas que reflectan a desigualdade hídrica española e a súa interacción coas actividades humanas.
<p>Bloque 5. As paisaxes naturais e as relacións entre natureza e sociedade</p>	
<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Describir e reflectir nun mapa as paisaxes naturais españolas, identificando os seus trazos. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB5.1.1. Distingue as características dos grandes conxuntos paisaxísticos españois. XHB5.1.2. Localiza no mapa as paisaxes naturais españolas e identifica as súas características.
<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Relacionar o medio natural coa actividade humana, describindo casos de modificación do medio polo ser humano. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB5.2.1. Identifica e formula os problemas suscitados pola interacción entre persoa e natureza sobre as paisaxes. XHB5.2.2. Analiza algún elemento lexislador correctivo da acción humana sobre a natureza.
<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Describir os espazos humanizados e enumerar os seus elementos constitutivos. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB5.3.1. Diferencia as paisaxes humanizadas das naturais.
<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo ás paisaxes naturais e as relacións entre natureza e sociedade, utilizando fontes en que estea dispoñible, tanto en internet como en bibliografía ou medios de comunicación social. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB5.4.1. Selecciona e analiza novas xornalísticas ou imaxes nas que se perciba a influencia do medio na actividade humana. XHB5.4.2. Selecciona e analiza a partir de distintas fontes de información novas xornalísticas ou imaxes nas que se perciba a influencia das persoas sobre o medio. XHB5.4.3. Obtén e analiza a información que apareza nos medios de comunicación social referida á destrución do medio natural por parte do ser humano.
<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Comparar imaxes das variedades de paisaxes naturais. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB5.5.1. Diferencia as paisaxes naturais españolas a partir de fontes gráficas e comenta imaxes representativas de cada unha das variedades de paisaxes naturais localizadas en medios de comunicación social, internet ou outras fontes bibliográficas.
<p>Bloque 6. A poboación española</p>	
<ul style="list-style-type: none"> B6.1. Identificar as fontes para o estudo da poboación establecendo os procedementos que permiten estudar casos concretos. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.1.1. Utiliza as ferramentas de estudo da poboación.
<ul style="list-style-type: none"> B6.2. Comentar gráficos e taxas que amosen a evolución da poboación española. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.2.1. Comenta a pirámide actual de poboación española e compáraa con algunha dun período anterior ou de previsións futuras. XHB6.2.2. Distingue as pirámides de poboación na súa evolución histórica.
<ul style="list-style-type: none"> B6.3. Caracterizar a poboación española identificando os movementos naturais. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.3.1. Aplica a teoría da transición demográfica ao caso español. XHB6.3.2. Elixo datos e taxas demográficas que amosen a configuración da poboación dun territorio.
<ul style="list-style-type: none"> B6.4. Diferenciar a densidade de poboación no espazo peninsular e insular, explicando a distribución de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.4.1. Comenta o mapa da densidade de poboación actual en España.
<ul style="list-style-type: none"> B6.5. Explicar a distribución da poboación española identificando as migracións. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.5.1. Explica os procesos migratorios antigos que afectan a España. XHB6.5.2. Identifica e analiza as migracións recentes. XHB6.5.3. Explica as relacións entre comunidades autónomas en relación coas migracións interiores.
<ul style="list-style-type: none"> B6.6. Analizar a poboación das comunidades autónomas, definindo a súa evolución e a problemática de cada unha. 	<ul style="list-style-type: none"> XHB6.6.1. Compara e comenta a poboación das rexións que medran e as que diminúen a súa poboación.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.7. Comentar un mapa da densidade de poboación de España, analizando a súa estrutura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB6.7.1. Analiza un gráfico da estrutura da poboación española.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.8. Analizar as pirámides de poboación das comunidades autónomas, incidindo no caso galego, e comentar as súas peculiaridades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB6.8.1. Resolve problemas de demografía referidos ao cálculo de taxas de poboación.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.9. Explicar as perspectivas de poboación española e a ordenación do territorio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB6.9.1. Selecciona e analiza información sobre as perspectivas de futuro da poboación española.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.10. Obter e seleccionar información de contido demográfico utilizando fontes en que estea dispoñible, tanto en internet como noutras fontes de información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB6.10.1. Presenta e defende información sobre a poboación española salientando os aspectos máis significativos, utilizando gráficos, mapas, pirámides, etc., nunha presentación informática ou en exposicións en directo.

Bloque 7. O espazo rural e as actividades do sector primario

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.1. Describir as actividades agropecuarias e forestais, especificando as características de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.1.1. Identifica as actividades agropecuarias e forestais. ▪ XHB7.1.2. Diferencia as actividades do sector primario doutras actividades económicas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.2. Distinguir as paisaxes agrarias, a súa morfoloxía e as súas estruturas, establecendo as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.2.1. Sitúa nun mapa a distribución dos principais aproveitamentos agrarios. ▪ XHB7.2.2. Achega os aspectos do pasado histórico que incidiron nas estruturas agrarias españolas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.3. Analizar adecuadamente unha paisaxe rural distinguindo o terreo de labor, os bosques e o hábitat. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.3.1. Selecciona e comenta imaxes que poñen de manifesto as características das paisaxes agrarias españolas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.4. Comprender a evolución da estrutura da propiedade e identificar formas de tenza da terra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.4.1. Define historicamente, de forma sumaria, a estrutura da propiedade
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.5. Explicar o sector agrario español tendo en conta as súas estruturas da propiedade e as características das súas explotacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.5.1. Identifica e analiza as características das paisaxes agrarias españolas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.6. Explicar a situación do sector agrario español tendo en conta o contexto europeo e as políticas da Unión Europea. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.6.1. Achega datos ou gráficos de aspectos estruturais que expliquen o dinamismo dun sector agrario dado. ▪ XHB7.6.2. Comenta textos xornalísticos que expliquen a situación española na PAC.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.7. Analizar a actividade pesqueira, e definir as súas características e os seus problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.7.1. Establece as características e as peculiaridades da actividade pesqueira española e galega. ▪ XHB7.7.2. Selecciona e analiza novas xornalísticas que tratan problemas pesqueiros e identifica a súa orixe.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B7.8. Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo ao espazo rural, silvícola ou pesqueiro, utilizando fontes dispoñibles en internet, en medios de comunicación social ou na bibliografía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB7.8.1. Confecciona gráficos comparativos do peso específico no PIB das actividades agrarias, gandeiras, forestal e pesqueiras españolas fronte a outros sectores de actividade.

Bloque 8. As fontes de enerxía e o espazo industrial

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.1. Analizar o proceso de industrialización español establecendo as características históricas que conducen á situación actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.1.1. Selecciona e analiza información sobre os problemas e a configuración da industria española. ▪ XHB8.1.2. Establece un eixe cronolóxico para explicar a evolución histórica da industrialización española. ▪ XHB8.1.3. Selecciona e analiza imaxes que amosen a evolución histórica da industria española nunha zona concreta ou dun sector concreto.
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.2. Relacionar as fontes de enerxía e a industrialización, e describir as súas consecuencias en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.2.1. Relaciona o nacemento da industria e a localización de fontes de enerxía e materias primas en España.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.3. Coñecer os factores da industria en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.3.1. Enumera as características da industria española e as súas diferenzas rexionais. ▪ XHB8.3.2. Confecciona e analiza gráficas e estatísticas que expliquen as producións industriais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.4. Identificar e comentar os elementos dunha paisaxe industrial dada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.4.1. Analiza e comenta paisaxes de espazos industriais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.5. Describir os eixes de desenvolvemento industrial sobre un mapa, establecendo as súas características e as posibilidades de rexeneración e cambio no futuro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.5.1. Sinala nun mapa os asentamentos industriais máis importantes, distinguindo entre os sectores industriais. ▪ XHB8.5.2. Localiza e describe as rexións industriais e os eixes de desenvolvemento industrial. ▪ XHB8.5.3. Describe os eixes ou focos de desenvolvemento industrial, e as súas perspectivas de futuro.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B8.6. Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo ao espazo industrial español e a influencia nel da política industrial europea, utilizando fontes en que estea dispoñible, tanto en internet, como na bibliografía ou nos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB8.6.1. Describe as políticas industriais da Unión Europea e a súa influencia nas españolas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.4. Analizar a morfoloxía e a estrutura urbana, e extraer conclusións da pegada da historia e a súa expansión espacial, reflexo da evolución económica e política da cidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.4.2. Explica a morfoloxía urbana e sinala as partes dunha cidade sobre un plano desta.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.5. Analizar e comentar unha paisaxe urbana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.5.1. Comenta unha paisaxe urbana a partir dunha fonte gráfica. ▪ XHB10.5.2. Selecciona e analiza imaxes que expliquen a morfoloxía e a estrutura urbana dunha cidade coñecida.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.6. Identificar o papel das cidades na ordenación do territorio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.6.1. Explica a xerarquización urbana española.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B10.7. Describir a rede urbana española e comentar as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ XHB10.7.1. Describe e analiza as influencias mutuas entre a cidade e o espazo que a rodea.

Crterios de Cualificación

A nota final se obterá da media aritmética da 1ª e a 2ª avaliación e coas actividades programadas durante o estado de alarma, poderán acadar ata dous puntos máis na calificación. As actividades tidas en conta a tal efecto serán as seguintes

Actividades

Prácticas (comentarios do Sector Industrial e Sector Servizos): estadísticas, gráficos e fotografías.

Comentarios de gráficos, mapas e fotografías do sector turístico.

Setembro - Non se prevé proba en Setembro ao estar actualmente todo o alumnado aprobado.

